

KINEMATIKA

24.2.16 Pojem kontinuuma.

Referenčni, prostorski položaj.

Pisava  $P$  položaj materialne točke  $\mathcal{P}$  v referenčni konfiguraciji,  $p$  položaj točke v prostorski konfiguraciji.

Referenčne koordinate  $\mathbf{X} = (X^K)$ , prostorske koordinate  $\mathbf{x} = (x^k)$ , preslikava  $\mathbf{x} = \mathbf{x}(\mathbf{X}, t)$ .

Preslikava  $p = p(P, t)$  je difeomorfizem.

Materialni, referenčni(Lagrangeov), prostorski(Eulerjev) opis gibanja.

Vzrvat in prenost, pisava  $f^*(P, t) = f(p(P, t), t)$  in  $F_*(p, t) = F(P(p, t), t)$ .

**Trditev**  $(f^*)_*(p, t) = f(p, t)$  in  $(F_*)^*(P, t) = F(P, t)$ .

**Definicija** Materialni odvod prostorske funkcije  $f = f(p, t)$  je

$$\frac{Df}{Dt} = \left( \frac{d}{dt} f^* \right)_*$$

Materialni odvod referenčne funkcije  $\vec{F}(P, t)$  je  $\frac{DF}{Dt} = \frac{\partial F}{\partial t}$ .

**Izrek**  $\frac{Df}{Dt} = \text{grad } f \vec{v} + \frac{\partial f}{\partial t}$ .

Hitrostno polje:  $\vec{V}(P, t) = \frac{\partial p}{\partial t}(P, t)$ .

Polje pospeškov:  $\vec{A}(P, t) = \frac{\partial^2 p}{\partial t^2}(P, t)$ .

Prenos na prostorski položaj:  $\vec{v}(p, t) = \vec{V}_*(p, t)$ ,  $\vec{a}(p, t) = \vec{A}_*(p, t)$ .

**Izrek**  $\vec{a} = \frac{D\vec{v}}{Dt}$ .

**Trditev**  $(\text{grad } \vec{u})\vec{v} = (\vec{v} \cdot \nabla)\vec{u}$ .

**Trditev**  $\vec{v} \cdot \nabla \vec{v} = \text{grad } \frac{1}{2} |\vec{v}|^2 + \text{rot } \vec{v} \times \vec{v}$ .

Rotor je dvakratnik osnega vektorja poševno simetričnega dela gradienta hitrosti.

Primer: Dano je hitrostno polje :  $v^1 = 6t(1 + 2t)y$ ,  $v^2 = \frac{-2}{1+2t}y$ ,  $v^3 = 5(x - 3t^2(1 + 2t)y)$ . Izračunaj  $\vec{a}$  na dva načina

Pisava:  $p(t) = \mathcal{F}(p_0, \tau, t)$  je integral sistema navadnih diferencialnih enačb  $\frac{dp}{dt} = \vec{v}(p, t)$  z začetnim pogojem  $p(t = \tau) = p_0$ .

**Tirnica** materialne točke  $\mathcal{P}_0$ , ki ima času  $t = \tau$  prostorski položaj  $p_0$  je krivulja  $p(t) = \mathcal{F}(p_0, \tau, t)$ ,  $t \in I \subset \mathbb{R}$ .

**Slednica** (emisijska črta) v času  $t_0$  skozi prostorski položaj  $p_0$  je krivulja  $\pi(\tau) = \mathcal{F}(p_0, \tau, t_0)$ ,  $\tau \in I$ .

**Tokovnica** v času  $t_0$  skozi prostorski položaj  $p_0$  je krivulja, ki gre skozi  $p_0$  in se dotika hitrostnega polja  $\vec{v}(p, t_0)$ .

**Trditev** Če je hitrostno polje stacionarno, se tirnice, tokovnice in slednice sovpadajo.

Primer: Dano je hitrostno polje :  $v^1 = 6t(1 + 2t)y$ ,  $v^2 = \frac{-2}{1+2t}y$ ,  $v^3 = 5(x - 3t^2(1 + 2t)y)$ .

- Določi tirnico, ki gre v času  $t = 0$  skozi  $x_0, y_0, z_0$ .
- Določi tokovnico, ki gre skozi točko  $x_0 = 0, y_0 = 1$  in  $z_0 = 0$  v času  $t = 1(t = 0)$ .
- Določi slednico, ki gre skozi točko  $x_0 = 0, y_0 = 1$  in  $z_0 = 0$  v času  $t_0 = 1$ .

2.3.16 Tokovna cev, pretok.

**Trditev** Če je hitrostno polje solenoidalno, je pretok skozi tokovno cev konstanten.

Vrtinčnica, cirkulacija, vrtinčna cev.

**Trditev** Cirkulacija vzdolž vrtinčne cevi je konstantna.

Gradient deformacije  $\underline{F} = \frac{\partial \vec{p}}{\partial \vec{P}}$ ,  $J = \det \underline{F}$ .

**Trditev**

- $dp = \underline{F}dP$ ;
- $d\vec{a} = J\underline{F}^{-T}d\vec{A}$ .
- $dv = Jd\vec{V}$ ;

**Definicija**  $\underline{\underline{L}} = \text{Grad } \vec{V} = \underline{\underline{F}}, \underline{\underline{l}} = \text{grad } \vec{v}$ .

Tenzor deformacijskih hitrosti  $\underline{\underline{d}} = \frac{1}{2}(\underline{\underline{l}} + \underline{\underline{l}}^T)$ , vrtinčni tenzor  $\underline{\underline{w}} = \frac{1}{2}(\underline{\underline{l}} - \underline{\underline{l}}^T)$ .

**Trditev**  $\underline{\underline{L}} = \underline{\underline{l}}^* \underline{\underline{F}}$ .

Skalarni produkt na prostoru tenzorjev drugega reda  $\underline{\underline{a}} : \underline{\underline{b}} = \text{Sl}(\underline{\underline{ab}}^T)$ .

**Izrek**

$$\frac{\partial \det \underline{\underline{a}}}{\partial \underline{\underline{a}}} = (\det \underline{\underline{a}}) \underline{\underline{a}}^{-T} = \underline{\underline{a}}^*.$$

**Posledica**  $\frac{DJ}{Dt} = J \text{div } \vec{v}$ .

**Izrek**

a)  $\frac{D}{Dt} dp = \underline{\underline{l}} dp;$

b)  $\frac{D}{Dt} d\vec{a} = (\text{div } \vec{v} \underline{\underline{I}} - \underline{\underline{l}}^T) d\vec{a};$

c)  $\frac{D}{Dt} dv = \text{div } \vec{v} dv.$

**Transportni izreki**

Pisava:  $\mathcal{B}, \mathcal{A}, \mathcal{C}$  materialni volumen, ploskev, krivulja telesa  $\mathcal{B}_0, B, A, C$  ustrezni referenčni položaji in  $b(t) = \chi(\mathcal{B}, t), a(t) = \chi(\mathcal{A}, t), c(t) = \chi(\mathcal{C}, t)$  pripadajoči prostorski položaji.

**Izrek** Naj bo  $F(P, t)$  skalarna ali tenzorska funkcija definirana na referenčnem položaju  $B$  razreda  $C^1$  z omejenimi parcialnimi odvodi in  $f(p, t)$  njen pripadajoči prostorski zapis. Potem

a)

$$\frac{D}{Dt} \int_{b(t)} f dv = \int_{b(t)} \left( \frac{Df}{Dt} + f \text{div } \vec{v} \right) dv.$$

b)

$$\frac{D}{Dt} \int_{a(t)} f d\vec{a} = \int_{a(t)} \left( \frac{Df}{Dt} + f(\text{div } \vec{v} \underline{\underline{I}} - \underline{\underline{l}}^T) \right) d\vec{a}.$$

c)

$$\frac{D}{Dt} \int_{c(t)} f ds = \int_{c(t)} \left( \frac{Df}{Dt} + f \vec{t} \cdot \underline{\underline{d}} \vec{t} \right) ds.$$

**Definicija**  $(\text{div } \underline{\underline{t}}) \cdot \vec{a} = \text{div}(\underline{\underline{t}}^T \vec{a})$ .

**Izrek** (Gauss)

$$\int_b \text{div } \underline{\underline{t}} dv = \int_{\partial b} \underline{\underline{t}} \vec{n} da.$$

9.3.16 **Trditev**  $\text{div } \vec{u} \otimes \vec{v} = (\text{div } \vec{v}) \vec{u} + (\vec{v} \cdot \nabla) \vec{u}$ .

**Posledica** Naj bo  $f$  skalarna ali vektorska funkcija. Potem

$$\frac{D}{Dt} \int_{b(t)} f dv = \int_{b(t)} \frac{\partial f}{\partial t} dv + \int_{\partial b(t)} f \vec{v} \cdot d\vec{a}.$$

**Posledica** Naj bo  $f$  skalarna ali vektorska funkcija z nezveznostjo na materialni ploskvi  $a(t) \subset b(t)$ . Potem

$$\frac{D}{Dt} \int_{b(t)} f dv = \int_{b(t)} \frac{\partial f}{\partial t} dv + \int_{\partial b(t)} f \vec{v} \cdot d\vec{a} + \int_{a(t)} [|f|] \vec{v} \cdot d\vec{a}.$$

FIZIKALNI PRINCIPI MEHANIKE KONTINUUMA

Pojem mase, masa je absolutno zvezna glede na volumen; gostota.

Zakon o ohranitvi mase

$$0 = \frac{\partial m(\mathcal{V})}{\partial t} = \frac{D}{Dt} m(v(t)) = \frac{D}{Dt} \int_{v(t)} \rho dv = 0 \quad \text{za vsak } \mathcal{V} \subset \mathcal{B}.$$

Lokalni zapis v prostorskem položaju:

$$\frac{D\rho}{Dt} + \rho \operatorname{div} \vec{v} = 0, \quad \frac{\partial \rho}{\partial t} + \nabla \cdot (\rho \vec{v}) = 0.$$

**Definicija** Gibanje kontinuuma je nestisljivo, če  $\frac{D}{Dt}\rho = 0$ .

**Posledica** Gibanje je nestisljivo  $\iff$  hitrostno polje je solenoidalno.

Zapis zakona o ohranitvi mase v Lagrangeevem opisu  $\rho J = \text{konst}$ .

**Posledica**

$$\frac{D}{Dt} \int_{v(t)} \rho f \, dv = \int_{v(t)} \rho \frac{Df}{Dt} \, dv.$$

Klasifikacija sil; volumenske, površinske, točkovne sile.

Cauchyjeva hipoteza, pisava  $\vec{t}(p, t; \vec{n})$ .

Princip o gibalni količini:

$$\frac{D}{Dt} \int_{b(t)} \rho \vec{v} \, dv = \int_{b(t)} \rho \vec{f} \, dv + \int_{\partial b(t)} \vec{t} \, da.$$

Princip o vrtilni količini:

$$\frac{D}{Dt} \int_{b(t)} (p - o) \times \rho \vec{v} \, dv = \int_{b(t)} (p - o) \times \rho \vec{f} \, dv + \int_{\partial b(t)} (p - o) \times \vec{t} \, da + \vec{N}.$$

Tu je  $\vec{N}$  navor notranjih sil. Sredstvo je nepolarno, če velja  $\vec{N} = 0$ .

**Izrek** (Cauchyjeva recipročna relacija)  $\vec{t}(p, t; -\vec{n}) = -\vec{t}(p, t; \vec{n})$ .

Homogenizacija; definiramo  $\vec{t}(p, t; \vec{u}) = |\vec{u}| \vec{t}(p, t; \frac{\vec{u}}{|\vec{u}|})$ .

**Izrek**  $\vec{t}(p, t; \vec{u})$  je homogena funkcija argumenta  $\vec{u}$ .

**Izrek**  $\vec{t}(p, t; \vec{u})$  je aditivna funkcija argumenta  $\vec{u}$ .

**Izrek** Obstaja tenzor  $\underline{t}$ , tenzor napetosti, tako da je  $\vec{t}(p, t; \vec{n}) = \underline{t}(p, t) \vec{n}$ .

### 16.3.16 Lokalna oblika izreka o gibalni količini; Cauchyjeva momentna enačba

$$\rho \frac{D\vec{v}}{Dt} = \rho \vec{f} + \operatorname{div} \underline{t} \quad \text{ozioroma} \quad \frac{\partial \rho \vec{v}}{\partial t} + \nabla \cdot (\vec{v} \otimes \rho \vec{v}) = \rho \vec{f} + \operatorname{div} \underline{t}.$$

**Trditev**

a)  $\underline{t} : \underline{s} = \underline{t}^T : \underline{s}^T$ ;

b)  $\underline{t} : \underline{w} = 0$  za vsak  $\underline{w} \in \text{Psym}_2 \implies \underline{t} \in \text{Sym}_2$ .

**Trditev**  $\operatorname{div}(\underline{t}\vec{u}) = \operatorname{div} \underline{t}^T \cdot \vec{u} + \underline{t}^T : \operatorname{grad} \vec{u}$ .

**Lema** Naj bo sredstvo nepolarno. Potem za vsako helikoidalno vektorsko polje  $\vec{w}$  velja

$$\int_{b(t)} \rho \frac{D\vec{v}}{Dt} \cdot \vec{w} \, dv = \int_{b(t)} \rho \vec{f} \cdot \vec{w} \, dv + \int_{\partial b(t)} \vec{t} \cdot \vec{w} \, da.$$

**Izrek** Če je sredstvo nepolarno, je tenzor napetosti simetričen.

V nadaljevanju se bomo omejili na nepolarna sredstva.

Lastnosti tenzorja napetosti; normalna, strižna napetost.

**Morhove krožnice**; smer maksimalne, minimalne normalne napetosti, maksimalne strižne napetosti.

**Hidrostatika**

Sferični napetostni tenzor  $\underline{t} = -p \underline{I}$ ; hidrostatika, hidrostatika v relativnem koordinatnem sistemu.

### 23.3.16 Arhimedov zakon, metacenter.

Primer: sila na zapornico.

Hidrostatika v relativnem KS.

Primer: fluid v enakomerno se vrteči posodi.

**Energijski principi**

### Definicija

- a) kinetična energija:  $\mathcal{T} = \frac{1}{2} \int_{b(t)} \rho \vec{v} \cdot \vec{v} dv$ ;  
b) notranja energija:  $\mathcal{U} = \int_{b(t)} \rho u dv$ ;  
c) moč volumenskih in površinskih sil:  $\mathcal{W} = \int_{b(t)} \rho \vec{f} \cdot \vec{v} dv + \int_{\partial b(t)} \vec{t} \cdot \vec{v} da$ ;  
d) sprememba toplotne energije na enoto časa:  $\mathcal{Q} = \int_{b(t)} \rho h dv - \int_{\partial b(t)} \vec{q} \cdot \vec{d}\vec{a}$ .

Tu je  $u$  specifična notranja energija,  $h$  specifična gostota toplotnih vrečev na enoto časa,  $\vec{q}$  pa je toplotni tok na enoto časa.

Prvi zakon termodinamike

$$\frac{D}{Dt} (\mathcal{T} + \mathcal{U}) = \mathcal{W} + \mathcal{Q}.$$

Lokalna oblika

$$\rho \frac{Du}{Dt} = \underline{d} : \underline{t} - \operatorname{div} \vec{q} + \rho h.$$

### 30.3.16 Drugi zakon termodinamike

$$\frac{D}{Dt} \int_{b(t)} \rho \eta dv \geq \int_{b(t)} \frac{\rho h}{T} dv - \int_{\partial b(t)} \frac{1}{T} \vec{q} \cdot \vec{n} da.$$

Tu je  $\eta$  specifična entropija,  $T$  pa absolutna temperatura.

Lokalna oblika:

$$\rho \frac{D\eta}{Dt} + \operatorname{div} \frac{1}{T} \vec{q} - \frac{\rho h}{T} \geq 0 \quad \text{oziroma} \quad \rho \left( T \frac{D\eta}{Dt} - \frac{Du}{Dt} \right) + \underline{d} : \underline{t} - \frac{1}{T} \vec{q} \cdot \operatorname{grad} T \geq 0.$$

Gibbsova formulacija: termodinamične spremenljivke  $1/\rho$ -specifični volumen,  $\eta$ ,  $u$ ,  $p$ -tlak,  $T$ ; Enačba stanja  $u = u(\eta, 1/\rho)$ ,  $p = -\frac{\partial u}{\partial(1/\rho)}$  in  $T = \frac{\partial u}{\partial \eta}$ .

#### Koordinatna neodvisnost - materialna objektivnost

Objektivnost skalarjev, vektorjev in tenzorjev.

Primer: vektor hitrosti ni koordinatno neodvisen, gradient vektorskega polja prav tako ne.

**Trditev** Vektor napetosti je koordinatno neodvisen.

**Trditev** Tensor napetosti in tenzor deformacijskih hitrosti sta koordinatno neodvisna.

**Definicija** Kontinuum je elastičen, če  $\underline{t} = \underline{f}(\underline{F})$ .

**Izrek** Konstitutivna zveza  $\underline{t} = \underline{f}(\underline{F})$  je koordinatno neodvisna, če je

$$\underline{f}(Q\underline{F}) = Q\underline{f}(\underline{F})Q^T.$$

za vsak  $Q \in O(3)$ .

Glavne invariante tenzorja  $\underline{a}$ :  $I(\underline{a}) = \operatorname{Sl} \underline{a}$ ,  $II(\underline{a})$ ,  $III(\underline{a}) = \det \underline{a}$ .

**Trditev** Glavne invariante tenzorja so skalarne izotropične funkcije.

**Definicija** (izotropične funkcije)

- a) Funkcija  $\psi : \operatorname{Sym}_2 \mapsto \mathbb{R}$  je *izotropična skalarna funkcija*, če za vsak  $\underline{a} \in \operatorname{Sym}_2$  velja  $\psi(Q^T \underline{a} Q) = \psi(\underline{a})$  za vsak  $Q \in SO(3)$ .  
b) Funkcija  $\mathbf{f} : \operatorname{Sym}_2 \mapsto \operatorname{Sym}_2$  je *izotropična tenzorska funkcija*, če za vsak  $\underline{a} \in \operatorname{Sym}_2$  velja  $\mathbf{f}(Q^T \underline{a} Q) = Q^T \mathbf{f}(\underline{a}) Q$  za vsak  $Q \in SO(3)$ .

**Izrek**  $\psi : \operatorname{Sym}_2 \mapsto \mathbb{R}$  je izotropična skalarna funkcija  $\iff \psi(\underline{a}) = \psi(I(\underline{a}), II(\underline{a}), III(\underline{a}))$ .

6. 4. 16 **Izrek**  $\mathbf{f} : \text{Sym}_2 \mapsto \text{Sym}_2$  je izotropična tenzorska funkcija  $\iff \mathbf{f}(\underline{a}) = \tau_0(\underline{a})\underline{I} + \tau_1(\underline{a})\underline{a} + \tau_2(\underline{a})\underline{a}^2$ , kjer so  $\tau_i(\underline{a})$  izotropične skalarne funkcije.

(Stokes) Razlika med napetostjo v dani točki in smeri ter hidrostatičnim tlakom je odvisna zgolj od neposrednega relativnega deformacijskega gibanja.

**Definicija** Kontinuum je Stokesov fluid, če velja  $\underline{t} = f(\underline{d})$ , kjer je  $f$  zvezna izotropična funkcija tenzorja  $\underline{d}$  in  $f(\underline{0}) = -p\underline{I}$ .

**Posledica** Če je fluid Stokesov, potem  $\underline{t} = \alpha\underline{I} + \beta\underline{d} + \gamma\underline{d}^2$ , kjer so  $\alpha, \beta$  in  $\gamma$  izotropične skalarne funkcije tenzorja  $\underline{d}$ .

Viskoznostni tenzor  $\underline{V}$ ,  $\underline{t} = -p\underline{I} + \underline{V}$ .

**Trditev**  $\underline{V} : \underline{d} \geq 0$ .

Newtonov fluid (Cauchy-Poissonov zakon):  $\underline{V}$  je afina funkcija tenzorja  $\underline{d}$ :

$$\underline{t} = (-p + \lambda \text{div } \vec{v})\underline{I} + 2\mu\underline{d}.$$

**Trditev** Velja  $\mu \geq 0$  in  $3\lambda + 2\mu \geq 0$ .

**Trditev** V evklidski metriki je  $\text{div}(\text{grad } \vec{v})^T = \text{grad } \text{div } \vec{v}$ .

13. 4. 16 **Definicija**  $\Delta \vec{v} = \text{div}(\text{grad } \vec{v})$

**Trditev**  $\text{div}(\vec{u} \times \vec{v}) = \text{rot } \vec{u} \cdot \vec{v} - \text{rot } \vec{v} \cdot \vec{u}$ .

**Trditev** Velja  $\Delta \vec{v} = \text{div}(\text{grad } \vec{v})^T - \text{rot } \text{rot } \vec{v}$ .

**Navier - Stokesova** enačba:

$$\rho \frac{D\vec{v}}{Dt} = \rho \vec{f} - \text{grad } p + (\lambda + \mu)\text{grad } \text{div } \vec{v} + \mu \Delta \vec{v}.$$

Začetni, robni pogoji.

Dimenzija  $[\mu] = \frac{kg}{ms}$ , kinematična viskoznost  $\nu$ , tabela tipičnih vrednostih  $\mu, \nu$ . Brezdimenzijski zapis, Froudovo, Eulerjevo, Reynoldsovo število.

Eulerjeva enačba, Stokesova enačba.

**Enostavni primeri laminarnega toka**

a) Tok med paralelnima ploščama; pretok, sila vleka.

20. 4. 16

b) Poiseuilleov tok: tok skozi cilinder, krožni cilinder; pretok, viskozimeter.

c) Couettov tok; navor vrtenja notranjega oboda, Taylorjevi vrtinci.

d) Nestacionarno gibanje; I. Stokesova naloga-impulzivni začetek gibanja plošče; difuzijska enačba.

Variacijska formulacija.

**Trditev** Rešitev difuzijske enačbe je kvečejmu ena sama.

4. 5. 16 **Trditev** Rešitev difuzijske enačbe je  $v(t, y) = g(\frac{y}{\sqrt{t}})$ .

**Trditev** Konstrukcija rešitev  $v = U \text{Ercf}(y/(2\sqrt{\nu t}))$ .

Grafa  $v/y, v/t$ ; Grafa vrtničnega polja  $\omega = \frac{1}{2}\text{rot } \vec{v}, \omega/y, \omega/t$ ; hitrost difuzije vrtinca.

**Enoličnost in stabilnost Navier Stokesovih enačb**

**Izrek** Izrek o enoličnosti gladke rešitve Navier Stokesova enačba za fluid s konstantno gostoto s predpisano hitrostjo na robu in začetnim pogojem ima kvečejmu eno gladko rešitev.

11. 5. 16 Reševanje domače naloga za Reiner-Rivlinov fluid med dvema stenama.

**Izrek** (*Poincarejeva neenakost*) Naj bo  $\Omega$  omejena množica in  $u \in H_0^1(\Omega)$ . Potem obstaja pozitivna konstanta  $C = C(\Omega)$  tako, da je

$$\|u\|_0 \leq C \|\text{grad } u\|.$$

Primer uporabe Poincarejeve neenakosti.

**Izrek** Naj bo  $\Omega$  omejena množica in par  $(\vec{v}, p)$  rešitev Navier-Stokesov enačb za konstantno gostoto in potencialno gostoto volumenskih sil pri robnem pogoju  $\vec{v} = \vec{0}$  na robu in začetnem pogoju  $\vec{v}(0) = \vec{v}_0$ . Potem obstaja  $\lambda > 0$  tako, da je

$$\|\vec{v}(t)\|_0 \leq \|\vec{v}_0\|_0 e^{-\lambda t}.$$

Turbulentno modeliranje.

Primeri filtrov: časovno povprečenje, prostorsko povprečenje, Fourierov filter, statistični filter.

Željene lastnosti filtrov:

- linearost:  $\langle \alpha \vec{u} + \beta \vec{v} \rangle = \alpha \langle \vec{u} \rangle + \beta \langle \vec{v} \rangle$ ;
- komutativnost s časovnim odvodom;
- komutativnost s krajevnim odvodom;

18. 5. 16

- Idempotenčnost  $\langle \langle \vec{v} \rangle \rangle = \langle \vec{v} \rangle$ ;
- produktna lastnost  $\langle \vec{u} \langle \vec{v} \rangle \rangle = \langle \vec{u} \rangle \langle \vec{v} \rangle$ .

Filtriranje Navier-Stokesovih enačb.

Reynoldsov turbulentni napetostni tenzor.

$k - \epsilon$  model, turbulentno modeliranje.

**Stokesova enačba:**

$$\rho \frac{\partial \vec{v}}{\partial t} = \rho \vec{f} - \text{grad } p + (\lambda + \mu) \text{grad div } \vec{v} + \mu \Delta \vec{v}.$$

Primer *Stokes 1851*: obtekanje krogle.

Nastavek  $\vec{v} = \vec{u} + \text{rot rot } f(r)\vec{u}$

25. 5. 16 Rešitev biharmonične enačbe za  $f$ .

Določitev hitrostnega polja, izračun tlaka.

Izračun sile na kroglo.

IDEALEN FLUID;  $\underline{\underline{t}} = -p\underline{\underline{I}}$ .

Adiabatični fluid  $\frac{D\eta}{Dt} = 0$ , prvi zakon termodinamike, dekompozicija toplotnega in mehanskega dela.